

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงิน โดยมีรถยนต์จํานําเป็นหลักประกัน¹

กิริติ เรืองจ้อย²

การจํานํารถยนต์ เป็นการกู้ยืมเงินที่ได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะสำหรับคนที่ต้องการเงินด่วน โดยต้องจําหนดทั้งเป็นหลักประกันไว้ที่ศูนย์รับจํานํา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเต็นท์รถ หรือบริษัทเอกชน โดยคุณสามารถไถ่ถอนรถคืนได้ก็ต่อเมื่อนํเงินมาชำระยอดหนี้ทั้งหมด เหมาะกับคนที่ต้องการเงินด่วนมาก ในระยะเวลาสั้นๆ เพราะทําง่าย และขั้นตอนน้อยกว่าการกู้ยืมเงินรูปแบบอื่น การจํานํารถยนต์ในประเทศไทยไม่มีธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินรายใดดําเนินการในลักษณะนี้ คงมีเพียงแต่สินเชื่อส่วนบุคคลที่มีทะเบียนรถเป็นหลักประกันเท่านั้นต้องจําว่าการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จํานําเป็นหลักประกันในประเทศไทยนั้นเป็นหนี้นอกระบบชนิดหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการกู้ยืมเงินที่อยู่นอกระบบสถาบันการเงิน และไม่ได้จดทะเบียนหลักประกันสัญญา ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลัง โดยการกู้ยืมสินไม่ได้ให้ความสำคัญกับหลักฐานการกู้ยืมเงิน และมักจะเรียกอัตราดอกเบี้ยสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จํานําเป็นหลักประกัน คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติโรงรับจํานํา พ.ศ. 2505 พระราชบัญญัติดอกเบี้ยให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับสถาบันการเงิน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังมีปัญหาเกี่ยวกับการนำกฎหมายดังกล่าวไปบังคับใช้ในทางปฏิบัติ ทำให้เกิดปัญหาหลายประการ ดังนี้

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง การประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จํานําเป็นหลักประกันโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาตุร ศิริยุทธวัฒนาและคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิต สิริพิฑูร

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกัน กล่าวคือ การประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกันนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินในระบบชนิดหนึ่ง เนื่องจากการทำสัญญากันโดยอิสระไม่อยู่ในความควบคุมดูแลหรือการกำกับดูแลของรัฐอย่างเช่น การกู้ยืมเงินผ่านระบบสถาบันการเงิน ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นธรรมกับคู่สัญญาทุกฝ่าย ซึ่งเหตุนี้การประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกันได้รับความนิยมนั้นเนื่องจากเงื่อนไขหลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินที่เข้มงวด³ แม้ว่าผู้ประกอบการธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกันจะไม่เรียกดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแต่สามารถใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 748 เรียกค่าอุปกรณืได้ตามตกลงกัน เนื่องจากไม่มีกฎหมายควบคุมอัตราค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไว้ ในท้ายที่สุดเมื่อประชาชนไม่สามารถชำระหนี้ได้ผู้ประกอบการธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกัน ก็ยึดรถดังกล่าวมาขายทอดตลาดชำระหนี้ประชาชนก็ต้องสูญเสียรถไปและการที่รถยนต์อยู่ในความครอบครองของผู้รับจำนำ ทำให้เกิดกรณีผู้รับจำนำนำทรัพย์สินออกไปใช้งาน หรือนำไปใช้กระทำความผิดทางอาญา เช่น การขนส่งยาเสพติด การนำรถหลุดจำนำมาสวมทะเบียนและขายต่อ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จนทำให้ผู้มีชื่อครอบครองรถในทางทะเบียนต้องตกเป็นผู้ต้องสงสัยหรืออาจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาได้จึงต้องทำหน้าที่ในการพิสูจน์ตนเองว่ามีได้ครอบครองรถยนต์ที่ก่อเหตุ⁴ ซึ่งการจำนำเป็นนิติกรรมที่ไม่มีแบบ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้บังคับว่าจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ⁵ ผู้ให้กู้ซึ่งมีรถยนต์เป็นหลักประกันอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีสัญญากู้ยืมเงินเพื่อฟ้องร้องบังคับคดีเหมือนเจ้าหนี้เงินกู้ทั่วไป แต่สามารถใช้สิทธิของผู้รับจำนำจะยึดรถซึ่งเป็นหลักประกันและขายเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ได้ทันทีซึ่งเป็นช่องทางของผู้ให้กู้ยืมเงินที่มีเจตนากระทำความผิดตามกฎหมายหลักเกี่ยวกับการทำสัญญาเพื่อเป็นหลักฐานแสดงถึงความผิดของตนเอง และทำ

³ ศรีสวัสดิ์เงินดีดลื้อ, “เตือนภัย จำนำรถแบบจอด เสี่ยงรถหายไม่รู้ตัว”, [Online]. Available URL: <https://www.ngerntidlor.com/th/article/financial/debt-management/dangerous-car-pledge.html>, 2563, (เมษายน, 19).

⁴ เนชั่นออนไลน์, แก้ปัญหาจำนำรถผิดกฎหมาย, [Online]. Available URL: <https://www.nationtv.tv/main/content/378488238/>, 2563, (เมษายน, 15).

⁵ ปัญญา ฤณมรอต, “คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ยืม คำประกัน จำนอง จำนำ ” พิมพ์ครั้งที่ 5, (สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, กรุงเทพฯ, 2550) ,หน้า 291.

ให้ผู้จำหน่ายขาดหลักฐานเพื่อใช้สิทธิเรียกร้องหรือขาดหลักฐานในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนเอง จนอาจจะต้องโทษทางอาญาได้ นอกจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ยังมีพระราชบัญญัติโรงจำนำ พ.ศ. 2505 ซึ่งการประกอบธุรกิจรับจำนำรถยนต์จะต้องขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือไม่ นั่นก็ต้องพิจารณาความหมายของคำว่า “โรงรับจำนำ” ซึ่งในมาตรา 4 บัญญัติว่า “โรงรับจำนำ” หมายความว่า สถานที่รับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหมายความรวมถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระ แต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะไถ่คืนในภายหลังด้วย ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะของมูลค่าการจำนำรถยนต์แล้วมักจะมีราคาเกินกว่าหนึ่งแสนบาท เป็นปกติธุระและผู้รับจำนำสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายนี้ดำเนินกิจการโดยไม่มีการขออนุญาตประกอบกิจการโรงรับจำนำได้ง่ายหากรับจำนำเฉพาะรถยนต์ที่มีมูลค่าเกิน 100,000 บาท

2) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการตีความคำว่า “ การรับเอาประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ยเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน ” กล่าวคือ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาตรา 4 ไม่มีการให้คำจำกัดความไว้ว่าหมายถึง สิ่งใดบ้างทำให้มีการเรียกรับ “ ประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ย ” ซึ่งพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาตรา 4 (3) ซึ่งกำหนดว่า “ กำหนดเอาหรือรับเอาประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ย ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือสิ่งของหรือโดยวิธีการใด ๆ จนเห็นได้ชัดเจนว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้น มากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน ” การตีความคำว่า “จนเห็นได้ชัดเจนว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้น มากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน ” ว่ามีลักษณะเป็นการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราและเป็นความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาตรา 4 จึงมีลักษณะเป็นการบัญญัติกฎหมายอาญาในลักษณะที่ให้ผู้บังคับใช้กฎหมายตีความกฎหมายด้วยตนเอง⁶ เมื่อการจำนำรถยนต์เพื่อเป็นประกันหนี้กู้ยืมเงินนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 748 กำหนดให้ การจำนำนั้นย่อมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้ กับ ทั้งค่าอุปกรณ์ต่อไปนี้ด้วย คือ ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้ ค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับจำนำ ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาทรัพย์สินซึ่งจำนำ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่ความชำรุดบกพร่องแห่งทรัพย์สินจำนำซึ่งไม่เห็นประจักษ์ ด้วยเหตุนี้เอง แม้ว่าผู้ประกอบการให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกันจะไม่เรียกดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ไม่ได้กระทำความผิดตาม

⁶ ปรีดี เกษมทรัพย์และคณะ, “การตีความกฎหมายอาญา” วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 14, ฉบับที่ 4, (ธันวาคม, 2527) : หน้า 43 – 45.

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาตรา 4 (1) แต่ผู้ประกอบการให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกันมีสิทธิกำหนด ค่าสินไหมทดแทนในการไม่ชำระหนี้ ค่าเช่าธรรมเนียมในการบังคับจำนำ ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาทรัพย์สินซึ่งจำนำ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่ความชำรุดบกพร่องแห่งทรัพย์สินจำนำซึ่งไม่เห็นประกัษ์ได้เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้เหมือนอย่างดอกเบี้ยคู่สัญญาจึงสามารถกำหนดเงื่อนไขได้อย่างอิสระ ซึ่งในการพิจารณาถือว่าจำนวนเงินที่ผู้รับจำนำเรียกร้อยดังกล่าวนั้นจะมีลักษณะเป็น “ การรับเอาประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ยมากเกินไปอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน ” เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล ที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงความข้อเท็จจริงดังกล่าวว่าดอกเบี้ยและค่าตอบแทนอื่น ๆ จะมากเกินไปหรือไม่นั้น จึงเป็นดุลพินิจของแต่ละบุคคลในการจะตีความกฎหมาย แม้ว่าผู้รับจำนำจะมีสิทธิเรียกค่าอุปกรณ์เพิ่มจากดอกเบี้ยก็ตาม แต่การที่ผู้รับจำนำเรียกผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้จำนำมากเกินไปนั้นจึงจะถือว่ามากเกินไปจนเป็นการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา นั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าหากเทียบเคียงกับกฎหมายที่รับรองให้เรียกได้ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับสถาบันการเงิน พ.ศ. 2562 ซึ่งได้มีการออกประกาศควบคุมธุรกิจสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน มีการกำหนดให้สถาบันการเงินอาจเรียกเก็บดอกเบี้ยในหนี้ที่ค้างชำระหรือดอกเบี้ยในระหว่างผิคนัด หรือค่าบริการต่าง ๆ หรือเบี้ยปรับในการชำระหนี้ล่าช้ากว่ากำหนดจากผู้บริโภค เมื่อคำนวณรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective rate) นอกจากดอกเบี้ย ค่าบริการต่าง ๆ และเบี้ยปรับแล้ว และเมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อาจได้รับประโยชน์สูงถึงร้อยละ 36 ต่อปี ผู้ให้กู้ยืมเงินนอกระบบจึงควรอยู่ภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน กล่าวคือหากมีการเรียกดอกเบี้ย เบี้ยปรับและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมกันแล้วเกิน ร้อยละ 36 ต่อปีของต้นเงินถือว่า มีลักษณะเป็น “ การรับเอาประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ยมากเกินไปอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน ” และมีความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาตรา 4

3) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของบทลงโทษ กล่าวคือ ความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหนี้เงินกู้นอกระบบมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้เพื่อปราบปรามเจ้าหนี้เงินกู้นอกระบบที่เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมุ่งใช้บังคับควบคุมกับอัตราดอกเบี้ยตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 ซึ่งเป็นการให้กู้ยืมเงินแบบทั่วไปไม่ได้มีรูปแบบซับซ้อน แต่เนื่องจากบทกำหนดโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 นั้นเพียงจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งอัตราโทษดังกล่าวอาจจะเป็นอัตราโทษที่รุนแรงและเหมาะสมกับการ

กู้ยืมเงินที่มีการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราในจำนวนมูลค่าเงินไม่มากนัก แต่ไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน ที่จำนวนมูลค่าของเงินและรูปแบบของการกระทำความผิดของการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราจากการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำ เนื่องจากมูลค่าของการรับจำนำรถยนต์หนึ่งคันอาจจะสูงกว่าจำนวนค่าปรับสูงสุดที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาจำนวนค่าปรับตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 ในมาตรา 39 ซึ่งให้ปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 ไม่ได้กำหนดอัตราโทษปรับขั้นต่ำไว้เหมือนอย่างพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 ศาลจึงสามารถลงโทษปรับน้อยเพียงใดก็ได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากมูลค่าความเสียหายและผลกำไรที่ผู้ประกอบการธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำได้รับแล้วยังแตกต่างกันอยู่มาก โทษปรับที่กำหนดไว้จึงต่ำมากและควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสม นอกจากนั้นจากการศึกษาสำหรับโทษปรับทางอาญานั้นแบ่งออกเป็น 7 แบบ ได้แก่ โทษปรับแบบตายตัว โทษปรับโดยกำหนดตามวันและรายได้ โทษปรับแบบคิดเป็นเท่าตัว โทษปรับรายวันหรือโทษปรับตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน โทษปรับที่คำนวณจากจำนวนของที่ฝ่าฝืน โทษปรับตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น โทษปรับตามจำนวนเท่าของผลประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งรูปแบบโทษปรับแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการปรับตายตัว ก็มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้สำหรับความผิดที่เกิดจากการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำที่ผิดกฎหมายได้อย่างเหมาะสม

เมื่อพิจารณาอัตราโทษจำคุก ตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 นั้นเพียงจำคุกไม่เกินสองปีและพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 กำหนดโทษจำคุกไม่เกินสองปี ผู้ศึกษาเห็นว่าอัตราโทษที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากอัตราโทษจำคุกที่กำหนดเอาไว้ใน มาตรา 4 นั้น เปิดโดยใช้คำว่า “โทษจำคุกไม่เกิน...” นั้น ทำให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจไม่ลงโทษจำคุกจำเลยก็ได้ซึ่งหากมีการกำหนดอัตราโทษในลักษณะกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำเอาไว้ เช่นการใช้คำว่า “โทษจำคุกตั้งแต่ห้าถึงยี่สิบปี” ซึ่งการใช้ถ้อยคำบทบัญญัติของกฎหมายในลักษณะนี้เป็นบทบัญญัติที่บังคับให้ศาลต้องลงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิดเพียงแต่มีดุลพินิจว่าจะลงมากน้อยเพียงใด เนื่องจากการกำหนดโทษดังกล่าวที่กำหนดไว้น้อยมากและไม่สามารถบังคับใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับลักษณะการกระทำความผิดและความเสียหายที่เกิดขึ้นและไม่มีผลเป็นการป้องกันและยับยั้งการกระทำความผิดได้ การกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำจะเป็นผลดีต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวได้มากกว่า ยิ่งไปกว่านั้น

⁷ กนกวรรณ วงศ์กีว, “มาตรการลงโทษทางอาญาแก่นิติบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม”, (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), หน้า 56.

อัตราโทษตามที่กำหนดไว้ยังขัดต่อทฤษฎีเกี่ยวกับการลงโทษเพื่อตัดโอกาสมิให้กระทำความผิดขึ้นมาอีกและไม่สามารถก่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อผู้กระทำความผิดหรือบุคคลอื่นได้เลย เป็นการลงโทษที่ไม่ได้สัดส่วนการลงโทษซึ่งการลงโทษจะต้องได้สัดส่วนกับการกระทำผิด

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ปัญหาการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำเป็นหลักประกัน สามารถเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1) ควรแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 มาตรา 4 “โรงรับจำนำ” หมายความว่า สถานที่รับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหมายความรวมถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระ โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะไถ่คืนในภายหลังด้วย”

2) ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 มาตรา 4 บรรทัดท้าย โดยเพิ่มเติมคำจำกัดความของคำว่า “ประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน” ให้หมายความว่า ประโยชน์ที่ได้รับเนื่องจากการเข้าทำสัญญาหรือผลตอบแทนสืบเนื่องจากการกู้ยืมเงินนั้นซึ่งเกินกว่าร้อยละ 36 ต่อปีของต้นเงินที่ตกลงกู้ยืมเงินหรือกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการอำพรางการให้กู้ยืมเงินนั้น

3) ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 บรรทัดแรก โดยแก้ไขเป็นว่า “บุคคลใดให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินหรือกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการอำพรางการให้กู้ยืมเงิน โดยมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสองปีหรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

4) ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 ในมาตรา 39 โดยแก้ไขเป็นว่า “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 บรรทัดหนึ่งหรือมาตรา 31 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสองปีหรือทั้งจำทั้งปรับ”

5) ควรแก้ไขเพิ่มเติมรูปแบบการกำหนดโทษปรับในพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 โดยนำโทษปรับโดยกำหนดตามวันและรายได้ โทษปรับแบบคิดเป็นเท่าตัว โทษปรับรายวันหรือโทษปรับตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน โทษปรับที่คำนวณจากจำนวนของที่ฝ่าฝืน โทษปรับตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น โทษปรับตามจำนวนเท่าของผลประโยชน์ที่จะได้รับมาใช้กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยมีรถยนต์จำนำ

บรรณานุกรม

หนังสือ

ปัญญา ถนอมรอด. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ยืม คำประกัน จำนอง
จำนำ. พิมพ์ครั้งที่ 5 .สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา. กรุงเทพฯ. 2550.

วิทยานิพนธ์

กนกวรรณ วงศ์กวี, “มาตรการลงโทษทางอาญาแก่นิติบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อ
สิ่งแวดล้อม”, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

บทความ

ปรีดี เกษมทรัพย์และคณะ, “การตีความกฎหมายอาญา” วารสารนิติศาสตร์, ปีที่14,
ฉบับที่ 4 , (ธันวาคม , 2527) : หน้า 43 – 45.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ศรีสวัสดิ์เงินติดล้อ, “เตือนภัย จำนำรถแบบจอด เสี่ยงรถหายไม่รู้ตัว”, [Online]. Available
URL:[https://www.ngerntidlor.com/th/article/financial/debt-management/dangerous- car-](https://www.ngerntidlor.com/th/article/financial/debt-management/dangerous-car-rental)
นחנוออนไลน์ , แก้ปัญหาจำนำรถผิดกฎหมาย , [Online]. Available URL:
<https://www.nationtv.tv/main/content/378488238/2563>, (เมษายน, 15).